U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **I. V.,** zastoupený JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Hradec Králové, Šafaříkova 666/9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. 2. 2016, č. j. 29 Az 3/2015 - 57,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta JUDr. Ing. Jiřího Špeldy, **se určuje** částkou 4114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 13. 1. 2015, č. j. OAM-498/ZA-ZA14-K01-2014, žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, která byla rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. 2. 2016, č. j. 29 Az 3/2014 - 56, zamítnuta.

Krajský soud ve svém rozsudku zrekapituloval obsah správního spisu, dle něhož žalobce podal dne 1. 10. 2014 žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, je svobodný, na Ukrajině pobývají jeho rodiče a sestra, a to v Ivanofrankovské oblasti. Je řeckokatolického vyznání, nikdy nebyl politicky organizován. V letech 1992 až 1994 vykonal základní vojenskou službu, má středoškolské vzdělání, povoláním je elektromontér, pracoval jako dělník. Vlast opustil v červnu 2005 poté, co stal svědkem vraždy, neboť za ním jezdili policisté a chtěli, aby svědčil, jinak ho

obviní. Nyní mu matka poslala z Ukrajiny předvolání do armády, které bylo doručeno jeho rodičům v červenci 2014. Rodiče sdělili, že žalobce není doma a bylo jim řečeno, že až se vrátí, má se hlásit. Z tohoto důvodu se nechce vrátit zpět na Ukrajinu, nechce střílet do lidí, bojí se teroristických útoků a o svůj život. Krom toho, že byl svědkem vraždy, neměl jiné problémy.

Krajský soud konstatoval, že žalobce nenamítal žádné skutečnosti, které by mohly soud vést k závěru, že zpochybňuje správnost a zákonnost rozhodnutí žalovaného ve vztahu k aplikaci § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Za této situace proto krajský soud konstatoval, že žalobce nikdy v průběhu správního řízení nezmínil žádné problémy, které by na Ukrajině dříve měl, a netvrdil žádné azylově relevantní pronásledování či obavy z něho. Dle krajského soudu tak nebyly tvrzeny ani naplněny podmínky § 12 zákona o azylu a odůvodnění žalovaného proto soud považoval v tomto smyslu za zcela dostačující a úplné. Stejně tak krajský soud neshledal v případě žalobce ani naplnění podmínek § 13 a § 14b zákona o azylu. Krajský soud se proto podrobněji zabýval pouze žalobními námitkami, které směřovaly k § 14a zákona o azylu.

Krajský soud nejprve odmítl námitku neaktuálnosti podkladů shromážděných žalovaným. Konstatoval, že žalovaný o žádosti žalobce rozhodoval dne 13. 1. 2015, všechny podklady žalovaného jsou z průběhu roku 2014, nejaktuálnější je pak zpráva ČTK z října a listopadu 2014 a informace Ministerstva vnitra z listopadu 2014, která rozsáhle informuje o situaci na Ukrajině, přičemž vychází z podkladů Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 16. 9. 2014. Krajský soud tyto podklady považoval za dostatečné a úplné, neboť v době rozhodování žalovaného na přelomu let 2014 a 2015 byla situace ustálená, boje probíhaly na východě Ukrajiny, žalobce však pochází z Ivanofrankovské oblasti na západě Ukrajiny, kde bylo bezpečno. Ostatně sám stěžovatel uvedené podklady jako neaktuální nebo nepravdivé neoznačil, pouze sdělil, že v televizi slyšel, že má proběhnout nová mobilizace. K nesouhlasu žalobce s možným vstupem do armády krajský soud odkázal na závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, a ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 – 30, přičemž konstatoval, že branná povinnost je sama o sobě zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany a samotné odmítání a výkon vojenské služby spojené s případným rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu nenaplňuje podmínky § 12 písm. b) ani § 14a zákona o azylu. Situace na Ukrajině pak ani není takového rozsahu, aby byla z mezinárodního pohledu hodnocena jako ozbrojený konflikt na celém území země, který by mohl vést k závěrům relevantním z hlediska mezinárodní ochrany pro civilní obyvatelstvo Ukrajiny, a to zejména s ohledem na jeho izolovanost na východě Ukrajiny. Z uvedených důvodů krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, proto ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, kterou opřel o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel namítal, že žalovaným a krajským soudem byla nesprávně posouzena otázka hrozícího nebezpečí v případě jeho návratu do země původu. Tamní situace stěžovatele reálně ohrožuje, odmítá nastoupit službu v armádě, probíhající boje jsou proti jeho přesvědčení a je ohrožen jeho život a zdraví. Stěžovatel je přesvědčen, že žalovaný se nedostatečně zabýval aktuální situací na Ukrajině a hrozbou, která stěžovateli v očekávané

aktivní účasti ve válčící armádě hrozí. Žalovaný totiž použil ke zjištění aktuální situace na Ukrajině informace a zprávy staré (nejčerstvější byla z 16. 9. 2014), což s ohledem na překotný vývoj situace na Ukrajině, kde probíhá válečný konflikt, nemůže být pokládáno za dostatečné zhodnocení bezpečnostní situace a zjištění skutečného stavu věci. Takový nedostatek pak může mít fatální dopad na život a zdraví stěžovatele, jehož případ nebyl posuzován ve všech souvislostech, nedošlo k opatření potřebných podkladů a aktuálních informací. Stěžovatel souhlasí se závěrem, že nemá-li situace na Ukrajině charakter totálního konfliktu, musí prokázat dostatečnou míru individualizace, což učinil. Stěžovatel se totiž v případě návratu bude s ohledem na doručený povolávací rozkaz nucen aktivně účastnit v ozbrojeném konfliktu jako voják; bude tedy vystaven přímým hrozbám způsobujícím vážnou újmu ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice [stěžovatel měl zřejmě na mysli Směrnici Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) – pozn. soudu]. V jeho případě není možné posuzovat situaci v regionu, který před 11 lety opustil, neboť v případě návratu bude muset bojovat v místech nejtěžších bojů, kde probíhá ozbrojený konflikt. Stěžovateli je znám názor Nejvyššího správního soudu k otázce branné povinnosti, ale je přesvědčen, že v jeho případě, v němž je najisto postaveno, že bude v případě návratu válčit v konfliktu, který bezprostředně bude ohrožovat jeho život a zdraví, je třeba posoudit jeho situaci individuálně. Jde totiž o situaci, za které není jen obecně možné, že by mohl válčit a být zraněn či zabit, ale uvedené je jisté. Podle stěžovatele žalovaný nemůže odmítnout udělit mezinárodní ochranu, případně doplňkovou ochranu, osobě, které bude jistě ublíženo na zdraví či životě.

Vzhledem k uvedeným důvodům stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby zrušil rozsudek krajského soudu a spolu s ním i rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její odmítnutí pro nepřijatelnost ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., resp. její zamítnutí pro nedůvodnost.

Žalovaný především trval na zákonnosti svého rozhodnutí. Odkázal na své vyjádření k žalobě a napadený rozsudek, s nímž se ztotožňuje, přičemž má za prokázané, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že naplňuje podmínky pro udělení jakékoli formy mezinárodní ochrany dle zákona o azylu. Nesouhlasí s námitkou stěžovatele, že neshromáždil aktuální podklady pro posouzení jeho žádosti. Ze správního spisu je naopak zřejmé, že si obstaral relevantní a dostatečně aktuální informace, a to jak z hlediska bezpečnostního, tak z hlediska politického dění na Ukrajině, jakož i informace týkající se dodržování lidských práv. Podklady, které si obstaral, jsou z časového hlediska (od ledna 2014 do září 2014) dostatečně aktuální k datu vydání jeho rozhodnutí dne 13. 1. 2015. Následně dne 30. 12. 2015 žalovaný ještě doplnil své podklady o informaci MZV ČR ze dne 9. 10. 2015, která se týká podmínek výkonu vojenské služby a případného postihu za nenastoupení k jejímu výkonu na Ukrajině. Ostatně stěžovatel v kasační stížnosti nedostatečné zjištění skutkového stavu namítá jen obecně a není zřejmé, jaké konkrétní nedostatky má podle stěžovatele zjištěný skutkový stav vykazovat. Uvedené podklady podle žalovaného dostatečně podrobně dokumentují situaci na Ukrajině a je

z nich patrné, že na jihovýchodě Ukrajiny (konkrétně v Doněcké a Luhanské oblasti) probíhají boje mezi ruskojazyčnými separatistickými jednotkami a ukrajinskými bezpečnostními složkami. Ukrajinská vláda nicméně situaci soustavně řeší a okolní oblasti (střed a západ Ukrajiny) těmito střety zasaženy nejsou. Situaci na Ukrajině nelze charakterizovat jako tzv. totální konflikt. Z tohoto důvodu by stěžovatel musel prokázat dostatečnou míru individualizace, což neučinil. Stěžovatel pochází ze západní části země, která je od konfliktní oblasti značně vzdálená, zmíněnými střety zasažena není a není dán objektivní důvod, proč by se měl stěžovatel na jihovýchodě země zdržovat. Stěžovateli tedy nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

K obavám stěžovatele z možné mobilizace žalovaný uvedl, že branná povinnost patří k legitimním povinnostem občanů států a nelze ji samu o sobě označit za projev pronásledování dle § 12 zákona o azylu. Stěžovatel ani nenamítal, že by v jeho případě výkon vojenské služby či následně postih, který by mu hrozil za odepření této povinnosti, byl spojen s výjimečnými faktory, které by bylo možné z pohledu zákona o azylu zohlednit. Existenci této občanské povinnosti (povolání do armády), stejně tak případný trest za její nevykonání nelze považovat za vážnou újmu dle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

Závěrem žalovaný podotkl, že současná žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu je již třetí v pořadí. Od roku 2005, kdy stěžovatel přicestoval na území České republiky, měl jistě možnost si svůj pobyt upravit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.

2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Povinností žalovaného je žádost o udělení mezinárodní ochrany posoudit na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107, publikované pod č. 2289/2011 Sb. NSS). V daném případě tak žalovaný učinil a dospěl k závěru, že tvrzení uváděná stěžovatelem ani skutečnosti, které vyšly v průběhu řízení najevo, neodůvodňují udělení některé z forem mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu, a tento závěr v napadeném rozsudku potvrdil rovněž krajský soud.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal nesprávné posouzení jeho žádosti z hlediska doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného a krajského soudu jsou dle stěžovatele v tomto směru nedostatečně odůvodněná a nevycházejí ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Neudělení ostatních forem mezinárodní ochrany stěžovatel nezpochybňoval.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, v relevantním znění, se za vážnou újmu považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti; b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu; c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu; d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitky stěžovatele týkající se neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu nezakládají přijatelnost kasační stížnosti. Jak vyplývá ze správního spisu, vycházel žalovaný mj. z Informací MZV ČR ze dne 16. 4. 2014, č. j. 98524/2014/LPTP, ze dne 29. 5. 2014, č. j. 98525/2014-LPTP, ze dne 1. 8. 2014, č. j. 110105/2014-LPTP, Výroční zprávy Freedom House z ledna 2014, Informace ZÚ Kyjev ze dne 10. 3. 2014, č. j. 221/2014-KIEV, Zprávy CRS pro Kongres USA ze dne 24. 3. 2014, Zprávy o stavu lidských práv na Ukrajině Úřadu Vysokého

komisaře OSN pro lidská práva ze dne 15. 6. 2014 a 16. 9. 2014, Dekretu Prezidenta Ukrajiny č. 303/2014, ze dne 17. 3. 2014, O částečné mobilizaci, Dekretu Prezidenta Ukrajiny č. 447/2014, ze dne 1. 5. 2014, O opatřeních ke zlepšení obranyschopnosti státu, Dekretu prezidenta Ukrajiny č. 454/2014, ze dne 6. 5. 2014, O částečné mobilizaci, a z aktuálního znění Infobanky ČTK „*Země světa, Ukrajina*“. Tyto podklady lze považovat pro posouzení rozhodných skutečností této věci za dostatečně vypovídající a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, publikovaný pod č. 1825/2009 Sb. NSS). Žalovaný se přitom ve svém rozhodnutí zabýval otázkou, zda stěžovateli po návratu na Ukrajinu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu či špatné zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a na základě stěžovatelem uvedených skutečností a obsahu citovaných podkladových materiálů dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný konstatoval, že „ [p]*řestože je bezpečnostní situace na jihu a východě Ukrajiny aktuálně složitá, a to v důsledku událostí, které započaly v polovině dubna 2014, kdy se skupiny ozbrojených mužů nezákonně zmocnily veřejných budov a policejních a bezpečnostních objektů ve velkých i menších městech v celé Doněcké oblasti i Luhanské oblasti, následně byla v květnu roku 2014 v obou těchto regionech svévolně vyhlášena „lidová republika“ po konání takzvaných referend, která neuznala ani ukrajinská vláda, ani mezinárodní společenství a ukrajinská vláda zahájila dne 14. dubna 2014 bezpečnostní akci s cílem získat nad těmito územími kontrolu. Následkem eskalace nepřátelských bojů v městských oblastech mezi ozbrojenci a následkem policejních a bezpečnostních akcí podnikaných vládou násilí eskalovalo, což vedlo k závažnému porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva a v Doněcké a Luhanské oblasti byl právní stát nahrazen vládou násilí. Důsledkem této situace na východě země je pak zvýšení počtu vnitřně vysídlených osob do bezpečných oblastí Ukrajiny, tedy na západ a do středu země, kde je situace klidná. Správní orgán rovněž poukazuje na to, že jmenovaný žil před svým odjezdem z vlasti v obci Mižričja v Ivanofrankovské oblasti na západě země, tedy v místě, které není ozbrojenými srážkami separatistů a vládních vojsk bezprostředně zasaženo a nachází se pod plnou kontrolou současné proevropsky orientované vlády premiéra Jaceňuka, která proklamuje vládu demokracie a práva. Na základě výše uvedených informačních zdrojů i zpravodajství ČTK tak správní orgán shrnuje, že v zemi původu žadatele neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.*“

S těmito závěry se ztotožnil i krajský soud a na jejich aktuálnosti nic nemění ani pozdější změna vlády na Ukrajině, která neznamená odklon od základní prodemokratické, proevropské a prozápadní orientace současné Ukrajiny nastolená demokratickými změnami po pádu někdejšího prezidenta Janukovyče. Lze také dodat, že ve stěžovatelem podepsaném protokolu o seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 22. 12. 2014 je uvedeno, že se stěžovatel seznámil s informacemi a zprávami o situaci na Ukrajině a sdělil, že se nechce vyjádřit, nechce ani nic navrhnout k doplnění. Ke zdrojům informací nic nenamítá, pouze uvádí, že v televizi ve zprávách zaslechl, že 20. 12. 2014 bude nová mobilizace, údajně to měl říci prezident Porošenko.

Stěžovatel v žalobě netvrdil, že by došlo ke konkrétní změně okolností, která by vyžadovala odlišné posouzení situace na Ukrajině, ale toliko namítal, že žalovaný

nedostatečně zhodnotil skutkový stav a nezajistil aktuální informace o zemi původu. Nejvyšší správní soud k uvedenému poznamenává, že jak žalovaný, tak krajský soud ve svém hodnocení vycházeli z toho, že situace na Ukrajině je značně nepřehledná a nadále se vyvíjí. Z dostupných informací však dospěli k závěru, že se jedná o ozbrojený konflikt, jenž se odehrává pouze ve východní části Ukrajiny. Dále pak zdůraznili, že stěžovatel pochází ze západní části Ukrajiny, konkrétně ze Ivanofrankovské oblasti, a nebude proto v případě návratu do země původu přímo ohrožen vážnou újmou ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu na základě ozbrojeného konfliktu.

Obdobným způsobem přitom bezpečnostní situaci na Ukrajině ve své judikatuře hodnotí rovněž Nejvyšší správní soud. Lze odkázat například na výše zmíněné usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, v němž zdejší soud konkrétně uvedl, že „[se] *jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá*".

Žalovaný i krajský soud se tak argumentací stěžovatele zabývali, přičemž na odůvodnění krajského soudu lze vztáhnout závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, publikovaném pod č. 1350/2007 Sb. NSS, dle něhož „*je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou*".

Ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu je třeba podotknout, že stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu dne 31. 3. 2014. Uvedená věc tedy podléhá právní úpravě a judikatuře týkající se soudního přezkumu věcí mezinárodní ochrany, jež předcházela tomu, kdy se pro ČR stal závazným čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepracované znění), (dále jen „nová procedurální směrnice"). Podle zmíněného ustanovení „[č]*lenské státy [...] zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a* ex nunc *posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně*". K tomuto, pro další vývoj azylového soudnictví v ČR jistě zásadnímu ustanovení Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nepřihlížel, neboť lhůta pro jeho transpozici uplynula až dne 20. 7. 2015 (čl. 51 odst. 1 nové procedurální směrnice). Vzhledem k tomu, že toto ustanovení nebylo dosud, i přes uplynutí uvedené lhůty, zákonodárcem provedeno do vnitrostátního právního řádu, bude sice třeba, aby se správní soudy při rozhodování jednotlivých věcí mezinárodní ochrany zabývaly naplněním podmínek pro uplatnění jeho přímého účinku, jak byly definovány ustálenou judikaturou Soudního dvora Evropské unie vztahující se k přímému účinku směrnic, ovšem musí přihlížet i k přechodnému ustanovení dle čl. 52 nové procedurální směrnice, které stanoví členským státům jednoznačnou povinnost použít právní úpravu souladnou s daným ustanovením až u žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015 (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne

26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 – 32 a ze dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015 – 35, oba dostupné na www.nssoud.cz).

V projednávané věci stěžovatel žádost o mezinárodní ochranu podal dne 1. 10. 2014, proto pro daný případ ještě platí, že i v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve věcech mezinárodní ochrany správní soudy primárně vycházely ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, přičemž by byly povinny se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlížet i ke skutečnostem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany (ovšem ve prospěch žadatele), které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, pouze tehdy, pokud by v konkrétním případě neshledaly dostatečné záruky k tomu, že budou tyto nové skutečnosti posouzeny v novém správním řízení k tomu příslušným správním orgánem z hlediska respektování zásady *non-refoulement* a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud podotýká, že branná povinnost spojená s účastí na ozbrojeném konfliktu, by za určitých okolností mohla být významná z pohledu možného pronásledování z azylově relevantních důvodů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, který musí být vykládán v souladu s čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „nová kvalifikační směrnice“).

Podle čl. 9 odst. 2 písm. e) nové kvalifikační směrnice může být za pronásledování mimo jiné považováno trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2 této směrnice. Dále podle čl. 9 odst. 2 písm. b) a c) nové kvalifikační směrnice mohou být za pronásledování obecně považována také právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem, a také nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání [včetně případného takového nepřiměřeného trestání odepření výkonu vojenské služby z důvodu svědomí; k těmto otázkám viz zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 – 24, a ze dne 26. 2. 2016, č. j. 5 Azs 168/2015 – 36, oba dostupné na www.nssoud.cz, a v nich citovaný rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. 2. 2015 ve věci *Shepherd*, C-472/13, ECLI:EU:C:2015:117, zabývající se výkladem obdobných ustanovení předchozí kvalifikační směrnice, tj. čl. 9 odst. 2 písm. b), c) a e) směrnice Rady 2004/83/ES].

Stěžovatel ovšem ve smyslu citovaných rozhodnutí otázku svého možného narukování do armády nenamítal a ve své žalobě ani v kasační stížnosti ji nespojoval s možnými důvody pronásledování, nýbrž namítal naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany v důsledku bezprostředního ohrožení jeho života v případě nasazení v bojích.

K uvedenému je však třeba podotknout, že § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, v relevantním znění, je nutné vykládat totožně s čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice, dle něhož se udělení doplňkové ochrany z důvodu vážného a individuálního ohrožení života nebo nedotknutelnosti v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu vztahuje výhradně na civilisty [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publikovaný pod č. 1840/2009 Sb. NSS, či výše citovaný rozsudek ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 – 24, a rovněž současné znění § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu]. Zmíněné omezení rozsahu doplňkové ochrany je výrazem toho, že branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovanou i v mezinárodním měřítku, a službu v armádě při mobilizaci tak nelze považovat za ohrožení svévolným (přesněji řečeno „nerozlišujícím“) násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu.

S ohledem na uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a krajský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Pro úplnost zbývá dodat, že stěžovatel v kasační stížnosti nespatřoval důvody hrozící vážné újmy ve skutečnostech souvisících s jeho údajným svědectvím v případě vraždy. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, který mu byl ustanoven krajským soudem již v řízení o žalobě; toto zastoupení pokračovalo i v následném řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 8 poslední věta s. ř. s.). Náklady spojené se zastoupením, tj. hotové výdaje advokáta a odměnu za zastupování, hradí v takovém případě stát. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu ve výši 3100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a dále částku odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 4114 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. srpna 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu